

Το πελατειακό κράτος και η ανάκαμψη

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 30/12/2017, Tovima.gr

Το 2018 προβλέπεται να είναι η χρονιά που η Ελλάδα θα βγει από τα μνημόνια και θα αρχίσει να χρηματοδοτείται από τις κεφαλαιαγορές. Το ερώτημα για τις αγορές είναι τι θα συμβεί ύστερα από αυτό. Τρεις παράγοντες θα είναι καθοριστικής σημασίας: Πρώτον, μόλις κλείσει η τρίτη αξιολόγηση θα τεθεί το θέμα της ελάφρυνσης χρέους, που θα συνοδεύεται από νέες δεσμεύσεις. Δεύτερον, ενώ είναι ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα θα παραμείνει σε στενή επιτήρηση, μένει να συμφωνηθεί τι μορφή θα πάρει ώστε να συνεχιστούν οι μεταρρυθμίσεις που θα εξασφαλίσουν βιώσιμη ανάπτυξη. Τρίτον, τον Ιούνιο το ΔΝΤ θα πρέπει να αποφασίσει αν η περικοπή του αφορολογήτου, που έχει ψηφιστεί για το 2020, θα πρέπει να ισχύσει ήδη από το 2019, ταυτόχρονα με την περικοπή της «προσωπικής διαφοράς» στις συντάξεις, προκειμένου να επιτευχθεί πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ με μόνιμα μέτρα.

Η προσφυγή στις κάλπες εντός του 2018 είναι η προσφορότερη λύση προκειμένου η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ να αποφύγει την εφαρμογή νέων περικοπών το 2019. Στην ίδια εκτίμηση οδηγεί και το γεγονός ότι το αφήγημα περί ανάπτυξης έχει χλωμιάσει. Οι προσδοκίες για ρυθμό ανάπτυξης 2,7% εφέτος διαφεύστηκαν, με τις τελευταίες εκτιμήσεις να ανέρχονται στο 1,4%. Η κυβέρνηση συνειδητά επέλεξε την αφαιμάξη της μεσαίας τάξης και των ελεύθερων επαγγελματιών ώστε να βοηθήσει τις «ευπαθείς» ομάδες των ψηφοφόρων της. Μοιράζει φιλοδωρήματα αντί να δημιουργεί δουλειές και πλούτο. Το αποτέλεσμα είναι η αναιμική ανάκαμψη λόγω έλλειψης επενδύσεων.

Κακώς η κυβέρνηση ανέδειξε το θέμα της ελάφρυνσης χρέους ως πρωτεύον. Χωρίς ανταγωνιστική οικονομία το χρέος δεν θα καταστεί βιώσιμο όσο και να αναδιαρθρωθεί. Τις επενδύσεις δεν τις εμποδίζει το χρέος αλλά η ίδια η κυβέρνηση με την ιδεοληπτική πολιτική της. Αυτό που λείπει είναι ένα σχέδιο ανασυγκρότησης της οικονομίας σε στέρεα βάση με τα σωστά κίνητρα για παραγωγή και εργασία. Τώρα που ο κ. Τσίπρας επιτέλους αναγνωρίζει την ανάγκη προσέλκυσης ξένων επενδύσεων για να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, η χώρα κατακυλάει όλο και χαμηλότερα στους δείκτες ανταγωνιστικότητας. Στον όγδοο χρόνο μνημονίων συνεχίζουμε να συζητάμε για το άνοιγμα των επαγγελμάτων και την αξιολόγηση στο Δημόσιο, ενώ σαμποτάρουνται οι επενδύσεις (βλ. σίριαλ Ελληνικός Χρυσός) και κυβερνητικά στελέχη «κάνουν αντίσταση» καθυστερώντας την επένδυση του Ελληνικού. Ο

πρέσβης της Αμερικής στην Ελλάδα κ. Pyatt το συνόψισε διπλωματικά: «Οι επενδυτές ενδιαφέρονται, αρκεί να το θέλει πραγματικά η κυβέρνηση».

Αντί να προσελκύονται ξένες επενδύσεις, μεγάλες πολυεθνικές όπως η Unilever και η Nestlé κλείνουν τις θυγατρικές τους στην Ελλάδα, με πιο πρόσφατο θύμα το εργοστάσιο της πρώην Πίτσος που η BSH Hellas αποφάσισε να κλείσει. «Οι επιχειρηματικές κινήσεις μεμονωμένων επιχειρήσεων εκφράζουν τη στρατηγική και τα συμφέροντα των μετόχων τους και δεν μπορεί σε αυτό το επίπεδο να απασχολούν την κυβέρνηση» ανέφερε ο γενικός γραμματέας του υπουργείου Ανάπτυξης. Δεν απασχολούν δηλαδή την κυβέρνηση οι λόγοι για τους οποίους, ύστερα από 40 χρόνια παρουσίας στην Ελλάδα, μια βιομηχανία αποχωρεί και εγκαθίσταται στην Τουρκία. Την απασχολεί τι θα απογίνουν όσοι μπήκαν με κομματικά κριτήρια στις ΔΕΚΟ που τώρα ιδιωτικοποιούνται. Οι προοπτικές ανάπτυξης και επιτυχούς εξόδου από τα μνημόνια είναι εξαιρετικά δυσσιώπες όσο το πελατειακό κράτος συνεχίζει να ζει παρασιτικά σε βάρος του ιδιωτικού τομέα.

Η κυρία Μιράντα Ξαφά είναι Senior scholar, Centre for International Governance Innovation (CIGI).